



Warszawa, dnia 3 lipca 2023 r.

**REGIONALNY DYREKTOR  
OCHRONY ŚRODOWISKA  
W WARSZAWIE**

WOOS-III.410.404.2023.JD

Dyrektor  
Regionalnej Dyrekcji  
Lasów Państwowych w Warszawie  
ul. Grochowska 278  
03-841 Warszawa

Na podstawie art. 54 ust. 1 w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094), w odpowiedzi na pismo z dnia 26.05.2023 r., znak: ZG.6004.3.2020 w sprawie zaopiniowania projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Garwolin na lata 2023-2032 (zwanego dalej „projektem PUL”), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją przedstawiam poniżej swoją opinię.

Na terenie objętym projektem PUL występują następujące formy ochrony przyrody:

1) obszary Natura 2000:

- Bagna Orońskie PLH140023, dla którego obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 22 września 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagna Orońskie PLH140023 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2017 r. poz. 8155);
- Podeblocie PLH140033, dla którego obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 11 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podeblocie PLH140033 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2016 r. poz. 2653);
- Gołe Łąki PLH140027, dla którego obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 15 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Gołe Łąki PLH140027 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2015 r. poz. 3952);
- Dolina Środkowej Wisły PLB140004, dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 4572);

2) rezerваты przyrody:

- Polesie Rowskie, dla którego obowiązują przepisy art. 13 i art. 15 ustawy o ochronie przyrody. Rezerwat został ustanowiony Zarządzeniem Nr 22 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 października 2012 r. w sprawie utworzenia rezerwatu przyrody „Polesie Rowskie” (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2012 r. poz. 7698). Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 25 listopada 2019 r. w sprawie ustanowienia planu

- ochrony dla rezerwatu przyrody „Polesie Rowskie” (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2019 r. poz. 13679) wprowadzono plan ochrony dla rezerwatu Polesie Rowskie;
- Torfy Orońskie, dla którego obowiązują przepisy art. 13 i art. 15 ustawy o ochronie przyrody. Rezerwat został ustanowiony Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 12 sierpnia 1987 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. Nr 28 poz. 222). Zarządzeniem Nr 15 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Torfy Orońskie wprowadzono zadania ochronne na okres 5 lat;
  - Kopiec Kościuszki, dla którego obowiązują przepisy art. 13 i art. 15 ustawy o ochronie przyrody. Rezerwat został ustanowiony Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 8 grudnia 1989 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. Nr 44 poz. 357);
  - Czerwony Krzyż, dla którego obowiązują przepisy art. 13 i art. 15 ustawy o ochronie przyrody. Rezerwat został ustanowiony Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 czerwca 1990 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. Nr 31 poz. 248);
- 3) Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu, dla którego obowiązuje Rozporządzenie Nr 44 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 105 poz. 2951, ze zm.);
- 4) pomniki przyrody, dla których obowiązują przepisy art. 45 ustawy o ochronie przyrody;
- 5) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów odbywająca się niezależnie od miejsc ich bytowania, dla której obowiązują przepisy art. 51 ustawy o ochronie przyrody.

W zakresie obszarów Natura 2000.

Z uwagi na położenie obszaru Natura 2000 Bagna Orońskie zaplanowane działania ochronne dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania odnoszą się do gruntów Nadleśnictwa.

Bagna Orońskie PLH140023 – obszar obejmuje powierzchnię 921,45 ha, w całości znajdując się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. Grunty w zarządzie Nadleśnictwa to 406,97 ha.

Przedmiotem ochrony w ostoi jest sześć typów siedlisk przyrodniczych, spośród których na gruntach Nadleśnictwa występują dwa: 9170 – grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny oraz 91E0 – łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe. Przedmiotem ochrony są także cztery gatunki: lipiennik Loesela, poczwarówka zwężona, p. Geyera, p. jajowata, których nie stwierdzano dotychczas na gruntach Nadleśnictwa.

Zgodnie z projektem PUL na gruntach Nadleśnictwa znajduje się 127,2 ha siedliska 9170 oraz 162,39 ha siedliska 91E0.

Na większości powierzchni siedliska łąk subkontynentalnych nie planowano zabiegów. Na pozostałym obszarze realizowane będą tylko cięcia pielęgnacyjne, głównie trzebieże. Ich łączna powierzchnia nie przekracza 20% powierzchni siedliska w obszarze. Działania te nie stoją w sprzeczności z zapisami PZO dla obszaru.

Należy przy tym podkreślić, że projekt PUL nie pociąga za sobą możliwości wystąpienia zagrożeń zidentyfikowanych w PZO, jak również nie stoi na przeszkodzie w realizacji ustanowionych celów ochrony obszaru.

W konsekwencji można stwierdzić, że projekt PUL nie będzie miał negatywnego wpływu na siedliska przyrodnicze chronione w obszarze Natura 2000 Bagna Orońskie PLH140023.

Podeblocie PLH140033 – obszar obejmuje powierzchnię 1275,78 ha, w tym w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajduje się ok. 745 ha. Grunty w zarządzie Nadleśnictwa to 200,68 ha.

Przedmiotem ochrony w ostoi są trzy typy siedlisk przyrodniczych, spośród których na gruntach Nadleśnictwa występują dwa: 9170 – grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny oraz 91E0 – łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe. Na gruntach Nadleśnictwa stwierdzono także siedlisko 91D0 – bory i lasy bagienne, które nie było wykazywane w SDF.

Przedmiotem ochrony są także dwa gatunki ślimaków: poczwarówka zwężona i p. jajowata, których nie stwierdzano dotychczas na gruntach Nadleśnictwa.

Zgodnie z projektem PUL na gruntach Nadleśnictwa znajduje się 1,15 ha siedliska 9170, 70,42 ha siedliska 91E0 oraz 18,25 ha siedliska 91D0.

Siedlisko grądów subkontynentalnych 9170 występuje w obszarze w jednym wydzieleniu o powierzchni 1,15 ha, w którym występuje drzewostan z panującym grabem zwyczajnym w wieku 72 lata. Nie planowano w nim zabiegów gospodarczych.

Również w przypadku pozostałych siedlisk: łągów jesionowo-olszowych 91E0 oraz borów i lasów bagiennych 91D0 nie planowano zabiegów gospodarczych.

Projekt PUL nie pociąga za sobą możliwości wystąpienia zagrożeń zidentyfikowanych w PZO, jak również nie stoi na przeszkodzie w realizacji ustanowionych celów ochrony obszaru.

Gołe Łąki PLH140027 – obszar obejmuje powierzchnię 49,59 ha, w tym w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajduje się około 9,1 ha. Brak tu gruntów w zarządzie Nadleśnictwa.

Z uwagi na powyższe, jak również biorąc pod uwagę brak gruntów, do których odnosi się niniejszy dokument w sąsiedztwie obszaru (najbliższe wydzielienia Nadleśnictwa znajdują się w odległości 175 m od granicy obszaru i oddzielone są od niego ciągłym kompleksem lasów prywatnych), można stwierdzić, że projekt PUL nie będzie miał negatywnego wpływu na wartości przyrodnicze chronione w obszarze Natura 2000 Gołe Łąki PLH140027.

Dolina Środkowej Wisły PLB140004 – w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajduje się około 2 850 ha, z czego grunty w zarządzie Nadleśnictwa zajmują 12,64 ha.

Większość gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony stanowią gatunki związane z siedliskami nieleśnymi. Spośród gatunków związanych z lasami można wymienić bielika, dzięcioła białoszyjnego, dzięcioła średniego i nurogęś. Nie stwierdzono jednak ich stanowisk na gruntach Nadleśnictwa w granicach obszaru. Niemniej przeanalizowano zabiegi planowane na tym terenie (siedem wydzieleni). Na większości tak określonego fragmentu obszaru będą prowadzone cięcia pielęgnacyjne, które nie zmieniają w znaczący sposób charakteru lasu (są to drzewostany średniowiekowe). Należy jednak pamiętać o pozostawianiu drzew dziuplastych oraz drzew o okazałych rozmiarach, które w przyszłości mogą stać się siedliskiem gatunków chronionych w obszarze.

Wobec braku użytkowania rębego, zmiana struktury wiekowej drzewostanów w okresie obowiązywania projektu PUL będzie wynikać tylko z naturalnego procesu starzenia się drzew. Biorąc powyższe pod uwagę, nie przewiduje się możliwości wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania realizacji projektu PUL na cele ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004.

W ocenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie projekt PUL nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na siedliska i gatunki stanowiące przedmioty ochrony dla ww. obszarów Natura 2000, ani na cały analizowany obszar. W niektórych aspektach przyczyni się on do poprawy stanu ochrony przedmiotów ochrony.

W zakresie rezerwatów przyrody.

Na gruntach Nadleśnictwa znajdują się cztery rezerваты przyrody o łącznej powierzchni 66,60 ha. Dla rezerwatu Polesie Rowskie został ustanowiony plan ochrony, rezerwat Torfy Orońskie posiada ustanowione zadania ochronne.

W rezerwach nie zaprojektowano zabiegów gospodarczych w ramach standardowo prowadzonej gospodarki leśnej, co podyktowane jest uwarunkowaniami wynikającymi z ustawy o ochronie przyrody, które wykonanie jakichkolwiek prac w rezerwacie uzależniają od ich uwzględnienia w planie ochrony rezerwatu lub ustanowionych zadaniach ochronnych. Niemniej przeprowadzono również analizę zabiegów zaplanowanych w otoczeniu rezerwatów, w celu identyfikacji ewentualnej możliwości wystąpienia negatywnego wpływu tych prac na cele ochrony rezerwatów przyrody. Należy przy tym zaznaczyć, że w zdecydowanej większości zabiegi gospodarcze mają jedynie miejscowe oddziaływanie. Wykonanie zrębu, trzebieży czy odnowienia tylko w niewielu przypadkach może mieć negatywne oddziaływanie poza miejscem ich realizacji. Takim działaniem może być np. wprowadzenie w odnowieniu gatunków obcego pochodzenia, które mogłyby przemieszczać się na teren rezerwatu. Mogłoby to być również wykonanie zabiegów nawożenia czy zwalczania chemicznego w otoczeniu rezerwatu, które mogłyby wpłynąć niekorzystnie na oligotroficzne siedliska znajdujące się w rezerwach. W projekcie PUL nie projektuje się wprowadzania do drzewostanów (zarówno na etapie nowo zakładanych upraw, jak i podsadzeń czy poprawek i uzupełnień) gatunków obcych geograficznie. Nie projektuje się również nawożenia gleb, natomiast zabiegi ochrony drzewostanów są wykonywane w momencie pojawienia się zagrożeń niezależnie do zapisów projektu PUL, na podstawie stosownych uzgodnień i zezwoleń.

Dla oceny ewentualnego wpływu zabiegów realizowanych w sąsiedztwie rezerwatów przeanalizowano główne zabiegi planowane w wydzieleniach sąsiadujących z rezerwatami.

W przypadku realizacji w sąsiedztwie rezerwatów rębni zupełnych oraz cięć zupełnych w rębniach złożonych zostanie zachowany fragment starodrzewów w celu odsunięcia się ze zrębami od granicy rezerwatu.

Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu zajmuje znaczną powierzchnię gruntów w zarządzie Nadleśnictwa (11 215,83 ha).

Ta forma ochrony przyrody obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcją korytarzy ekologicznych. Zgodnie z rozporządzeniem na terenie obszaru chronionego krajobrazu obowiązuje zasada zrównoważonego wykorzystania użytków rolnych i leśnych. Katalog zakazów możliwych do wprowadzenia w obszarach chronionego krajobrazu, które wymienione zostały w art. 24 ustawy o ochronie przyrody, nie zawiera bezpośrednich obostrzeń odnoszących się do elementów będących przedmiotem planowania urządzeniowego. W związku z tym nie stwierdza się, aby zapisy projektu PUL mogły negatywnie wpłynąć na ochronę przyrody realizowaną w ramach tej formy ochrony przyrody.

Prognoza wykazuje, że realizacja ustaleń projektu PUL nie będzie miała negatywnego wpływu na utrzymanie funkcji korytarzy ekologicznych pełnionych przez ww. obszar chronionego krajobrazu.

Na terenie objętym projektem PUL mogą znajdować się rośliny, zwierzęta lub grzyby objęte ochroną gatunkową na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną. W stosunku do dziko występujących gatunków roślin, grzybów, zwierząt objętych ochroną gatunkową ustawodawca określił w art. 51 ust. 1 i art. 52 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody katalog zakazów. Może nastąpić sytuacja, że przeprowadzenie planowanych czynności będzie mogło być zrealizowane dopiero po uzyskaniu stosownych zezwoleń na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków chronionych. Ustawodawca w art. 56 ustawy określił, na jakich zasadach mogą mieć miejsce odstępstwa od generalnej reguły, jaką jest ochrona gatunkowa.

W opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie ustalenia projektu PUL:

- w części dotyczącej rezerwatów przyrody i ich otulin nie będą miały negatywnego wpływu na cele ochrony rezerwatów przyrody,
- w części dotyczącej obszarów Natura 2000 nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na ww. obszary Natura 2000,
- w części dotyczącej obszaru chronionego krajobrazu nie będą miały negatywnego wpływu na ochronę przyrody ww. obszaru chronionego krajobrazu.

Jednocześnie zaznaczam, iż zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ww. ustawy o udostępnianiu informacji, prognoza oddziaływania na środowisko powinna zawierać oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.

Brak tych elementów – odnoszących się do wymagań formalnych – uniemożliwia stwierdzenie, że sporządzający prognozę mógł być jej autorem w rozumieniu przepisów ww. ustawy.

**Regionalny Dyrektor  
Ochrony Środowiska w Warszawie**

*Arkadiusz Siembida*  
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

- 1) adresat
- 2) aa.